

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre - 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75. PARA.

NOVISAD, 1922 május hó 23

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 110. szám

Kedd

Wrangel

szétszórt hadseregének tisztjeit gyilkolja a bolgár forradalom. Az orosz emigráció sorsában van valami lélekbelemarkoló, fájdalmatkeítő és részvétre hangoló. A cári Oroszország intellektusainak hetven százaléka ma szomorú, letört és kifosztott bujdosója Európának. Neves írók, orvosok, művészek és az orosz születési arisztokrácia számos tagja katonája még ma is annak a hadseregnek, amelyet most a mesterségesen felizgatott tömeggyűlölet halálba készül hajszolni. Borzalmas embersorsok pusztulnak ma a szófiai utcákon. Halálrafradt, kétségbeesett, reménytelenül bolyongó emberkaraván a Wrangel hadsereg. Akik Berlinben koplálnak, vagy halálra vált arccal buknak föl a szófiai utcákon, azok élete mögött ott van a világégés borzalmas öt éve, a vér és a borzalom iszonyata, a forradalmak, s a menekülés kálváriája. Legyilkolt asszonyok, kifosztott otthon, borzalmasan összerongyolt százezernyi élet, nyomor, reménytelen és végtelen hazavágyás: ez a lélek azokban a szomorú emberekben, akiknek sorsát a jólétben élők közül olyan kevesen érzik. A „Wrangel katona” szürke szó alatt százezernyi sötét és fájdalmas tragédia fájdalma lappang. Százezernyi bánat, vágy, fájdalom és kirabolt élet. Ártatlan emberek szomorú lázár-csodája ez az országokon át vándorló, hontalan, bujdosó orosz hadsereg. Az emberi bestialitás most végig korbácolt ezeken a szerencsétleneken Szófia utcáin, hogy újabb sebeket ejtsen azon a testen, amelyen seb sebet takar már. Európa kényelmes nagyhatalmasságait nem érdekli az a borzalmas tragédia, a száz és száz-ezernyi elpusztuló élet. Európa „civilizációja” elbirja ezt a szégyent, mert a Clerte-től a legkonzervatívabb fórumokig még egyetlen szó sem hangzott el, amely védelmet kért volna a bolyongó oroszok számára. Európa lelkiismerete nem ébred föl, amikor véres hullák buknak el a bolgár főváros utcáin. Az embermészárlást megszokott európai „kulturális” nem lázad és nem háborodik föl az újabb gaztettek láttára. Európában polgárjogot nyert az utcai gyilkosság és az egymásután következő konferenciákon szó sem esik arról, hogy Belfasttól Szófiáig még mindig gyilkol az emberi bestialitás. Az európai embernek száraz unalom 1914 óta az embervér és a lapok megdöbentő tudósításai nem sápasztják már el az arcokat. A bestia végképpen elszabadult a sokezeréves kultúra láncától és a borzalom haláltáncát járja azon a földön, amelyen még fel sem száradt a tegnapi vér.

Helyreállott a rend Bulgáriában

Hivatalos cáfolatok — A jóvátétel fizetését távirattalja elhalasztották

Beograd. A parlament holnapi ülése elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben. Markovics igazságügyminiszter beterjeszti az amnesztiáról szóló törvényjavaslatot a pénzügyminiszter a kölcsön ügyében folytatott tárgyalásokról számol be, a miniszterelnök helyette pedig a fiemei helyzetéről. Azonkívül a Direkcija plena működését felülvizsgáló kilenc tagú bizottságot választják meg. Markovics Láza igazságügyminiszter lemondani készül abban az esetben, ha a bírók fizetésjavításhoz szükséges 3 millió dinárt nem kapja meg. A mai minisztertanácson az olasz-jugoszláv megegyezés ügyét tárgyalták,

ebben a kérdésben azonban csak Nincsic babaérkezése után határoznak. Nincsic ma éjjel érkezett meg és a holnapi minisztertanácson beszámol a genuai tárgyalások eredményéről.

A radikális párt mai ülésén a választójoggal és az amnesztiával foglalkoztak. A radikálisok elégedetlenek az amnesztia javaslatával. A demokrata párt szintén foglalkozott a választójoggal és amnesztiával. A választójog kérdését a demokrata pártban nagy elégedetlenséggel tárgyalják hasonló képen az amnesztia ügyét is. A demokrata párt a Fekete kéz tagjai számára is kegyelmet követel.

A kormány folytatja a tárgyalásokat a kölcsön ügyében

Egy amerikai konzorcium 300 millió dollárt kínál

Beograd. A kormánynak a kölcsön ügyében folytatott tárgyalásai, amelyek a nyilvánosság teljes kizárásával történtek, élénk ellenhatást váltottak ki a sajtóból és közvéleményből egyaránt, úgy hogy a kormány most már ezen elégedetlenség figyelembevételével folytatja a tárgyalásokat. Nem ragaszkodik már a Blear-csoporttal kötendő kölcsönhöz, hanem kedvezőbb ajánlatok iránt is érdeklődik.

Ma délelőtt Kumanudi Koszta pénzügyminisztert felkereste a Holgarten-csoport részéről Strausz, a Fundation részéről pedig Abot. A megbízottak elő-

terjesztették javaslatukat: százmillió dollárt adnak 87% kibocsátási árfolyam és 8% kamat mellett, de ha a kormánynak szüksége van többre, akkor 300 millió dollárt is hajlandók adni.

A minisztertanács ma elhatározta, hogy a Greath csoporttal folytat tárgyalásokat a kölcsön ügyében, mivel ez az ajánlat sokkal kedvezőbb Blearék ajánlatánál. Erről értesítették a Blear csoport megbízottját, aki e hír vétele után összehívta a konzorcium Beogradban időző tagjait tárgyalásra. A megbeszélésen azt a határozatot hozták, hogy a Blear-csoport visszavonja ajánlatát.

Elégedetlenek a pártok az amnesztia rendelettel

A parlament ülése előtt — Az olasz-jugoszláv tárgyalások

Bécs. (Eredeti távirat.) A bolgár eseményekről Szófiából még ma sem érkeztek teljesen megbízható és a helyzetről tiszta képet nyújtó tudósítások. Az itteni hivatalos helyek sem kapták meg a bulgáriai zavargásokról illetve a köztársaság kikiáltásáról szóló hírek megerősítését. A bolgár követség a jelentéseket légből kapott híreknek mondja. Hasonlóképpen egy párisi jelentés szerint az ottani bolgár követ is a forradalom hírét a leghatározottabban megcáfolja. Ezen hivatalos cáfolatok dacára azonban a helyzet Bulgáriában igen feszült, jöllehet a kormány csapatai a rendet már teljesen helyreállították.

A kormány folytatja az oroszok ki-

utasítását, ma többek között 40 tábort Várnán át Konstantinápolyba szállították.

Bulgáriában a kommunisták Moszkvából csak a jelet várják, hogy kikiáltásuk szovjetköztársaságot. Bulgáriában a közvélemény igen elkeseredett, mert a jóvátételt kimeletlenül bekarják hajtani. Mintán Genovában csatlakoztak, most a forradalomtól várják a helyzet javulását.

A bolgár helyzet mérlegelése készíthette arra a jóvátételi bizottságot, hogy a ma esedékes 10 millió aranyárnyék fizetést távirati uton bizonytalan időre elhalasztotta.

Késelés a kiszácsi utcában

A tetteseket elfogta a rendőrség — Három óráig feküdt az utcán a megszurtt munkás.

(Saját tud.) Vasárnap éjjel 10-12 óra társaság járta össze a Temerini és Kisácsi utcák környékét. A társasággal együtt volt Jákics Ráda 32 éves munkás is. Ekkor a társaságban megkezdődött a beszélgetés és a beszéd tárgya Jákics Ráda hevesen beszélt a társasággal, a közlők között kettő biciklivel 5-6 helyen suvós sértődéseket ejtett rajta.

A részeg társaság amikor Jákics vérében felrengt, elkezdte. Csak három óra előtt ebredtek fel a szomszédok hátsó udvaránál Jákicsot. Azonnal értesítettek az esetéről a rendőrséget, azonban Ráda és Ráda rendőrségre nem ment, hanem a helyi házba Jákics bár eszméletlen volt, még mindig a földön fektette, hogy meg tudjon állni a lábán, majd a rendőrség megérkezése után a rendőrség aonnal megadta a nyomozást és Brzák liát még az éjszaka folyamán letartóztatták.

Jákics Rádat kiszállították a kórházba, ahol reggel megoperálták. A délelőtti folyamán Brzák liát dr. vizsgálóbíró kihallgatta a kórházban Jákics Rádat, aki ekkor már tisztában adta elő az eseményeket. Jákics azt mondta, hogy nagyobb társaságban volt, amikor összevált a rendőrség Brzák liával és Budosán Szevel. Mindkettőt már régebbi idő óta mince jó viszonyban és utóljára szombat este hevesen összetűtek. Arra emlékszik, hogy Brzák liába szurta, Budosán pedig a mellébe szurta több szőr.

Jákics vallomása alapján Ráda rendőrségre Budosán Szevel a délelőtti folyamán elő liotta a rendőrségen és azután őrizet alá helyezte. Brzák liát Budosán letartóztatták, hogy ő szurta meg Jákicsot. Azt azonban bevallják, hogy heves összetűzés volt közöttük és hogy Jákics Brzák liát arcát ütötte.

A rendőrség most azt nyomozza, hogy volt-e még Jákics társaságában. A nyomozás jó uton halad és reggelre valószínűleg mind a tettesek már a rendőrségen lesznek.

A magyar miniszterelnök Kecskeméten

Budapest. (Eredeti távirat) Béthien vasárnap reggel tízezerfőnyi tömeg előtt nagy bezedet tartott, amelyben többek között a következőt mondotta:

Kecskemét küldöttsége volt az első, amely az egységes párt megteremtésére felkérte. Akik ezt az egységet meg akarják bontani, azok kulcsai a politikának ezek között szét kell ütni. A keresztény Magyarországnak nem jelnt üldözést senkire, csupán küzdelem a vallás, a hazafasság, a lesgés és a materializmus ellen. A keresztény szavadelvűség vallom, amelyért bizonyosan meg fognak támadni a bal- és jobboldali tulzók. Ehhez mégis ragaszkodom, mert ez nem az a radikálisizmus, amely romába döntötte az országot. A másik radikálisizmus ekivelveket rombol és a mai érdekeit a nemzet fő helyezi. A másik veszedelmes csoport az ur politikusok, akiknek a politika sport és kaland csak. Ezek a puccsrendezők, akik nem háltaí a nemzetnek. Králit kell, de csak úgy, ha ezt a kérdést függetlenül oldhatjuk meg.

Béthien után Gömbös támadt a radikálisokat, jelezte, hogy a választásokon az egységes párt fog győzni. Béthien Nagyörsön és Cigéde a jobb- és baloldali demagógok ellen artott nagy tetézéssel fogadott beszédet.

Budapest. (Eredeti távirat) A magyar demokrácia elleni úrsó akciók vasárnapján lépegetést tartott, amelyen Vázsonyi, Perslán és Pakots tartottak beszédet. Vázsonyi kijelentette, az országban egyik oldalon a dolgozó keresetnyel és dolgozó zsidók vannak, a másik oldalon a konjunktúra kereszteségek és kózikur zsidók. Magyarországon így nem fog boldogulni.

A királyi gyűlésen Benék János Baracs Marcell és Vázsonyi Vilmos beszél-

tek. A demokratáért Óbudán és Erzsébetfalván is gyűlést tartott.

Apponyi vasárnap Jászberényben tartott beszédében programja legfontosabb pontjainak jelölte meg a törvényes királyság helyreállítását, a jogrend biztosítását, a népjogok tiszteltbentartását, s a keresztény erkölcsi elvek érvényesítését a köéletben. A nemzet legjobbjainak erre a munkára kell összerögzödniük.

Béthien miniszterelnök a béthien és a kisgazda társadalom jelentőségét hangsúlyozta,

Nemzetközi lesz a Budapest-Zágráb-Fiume közötti vasút

Fiume (A Délracska fiumei levelezőjéről) Az olasz jugoszláv tárgyalások Santa Margarethában köeledek a megegyezés felé. Sugár csak megőrtetik a végleges döntés a fiumei kérdésben is, még pedig szigorúan a rapalló szerződés szellemében. A március 3-iki erőszakos puccs után Zanella elnök az egész hiatalos világ figyelmét felhívta az anyagi romlásba vlt Fiuméba és arra a sok igazságtalanságra és terrorra, amivel három éven keresztül történt.

Külföldi érdeklődést mutatott a fiumei dolgok iránt Lloyd George s közbelépésének sikeres út megakadályozta azt, hogy az olasz-jugoszláv tárgyalások ismét meg nem hiúsultak.

Lloyd George egy bizalmas levéllel második titkárát Zanellához, mint Fiume állam elismert elnökéhez küldte, hogy tőle Fiumére nézve adatokat kérjen. A titkár Buccariban kereste Zanellát, aki azonban éppen Zágráb-

amely hivatalos lesz a kulturális fejlődés során pótolni a veszedő magyar közeposztályt. Monoron Béthien megemlékezett Rubinek Gyuláról, majd a földbirtokreform megvalósítását ígérte. Beszédét ezzel fejezte be:

— A munkásság legyen a nemzet alkotórésze, de ne indujon a nemzetköziség illuziói utá, mert ez az országot Oroszország sorsára vezetné. A kormány barátai jobbot nyujt a munkásság felé.

ban volt. Erre a titkár külfölvonaton azonnal a hovátfővárosba utazott, ahol Zanellával egész éjjel tárgyalta és csak másnap tért vissza Genuába.

A santamargarati megállapodások értelmében, Zanellaék hamarosan bevonulását megelőzően az olasz fegyveres erők és a fascista elhagyják Fiumét, mire a jugoszlávok megnyitják a határt és az ut szabad lesz Fiume és Zágráb között. A fiumei kérdéssel kapcsolatban soféle hír merült fel. Így például egy budapesti lap fiumei tudósítója ma azt a hírt közölte lapjával, hogy Lloyd George befolyására a Fiume-Zágráb-Budapest közötti vasutat internacionálizálni fogják.

Ugyancsak szerinte felemlít az a terv is, hogy Fiume a kisantant államainak közös kikötőjévé tessék. Ha ez a terv tényleg megvalósulna, úgy ennek nemzetközileg óriási jelentősége lehetne.

A genovai konferencia után

Lloyd George meg van elégedve

London. (Er. táv.) Lloyd George a Times szerkesztője előtt kijelentette, hogy a genovai konferencia legfontosabb eredménye a kibékülés gondolatának felvetése. Rá a legmélyebb hatással volt az a jelenet, amikor harminc nemzet képviselői egyenként leszögezték álláspontjukat a béke mellett. A jelenet példátlanul áll a világtörténelemben. Nagy eredménye a konferenciának, hogy az egymás ellen fegyverező nemzetek

békét fogadtak, ha csak meghatározott időre is.

Páris. (Eredeti távirat) Az Ouvre szerint Barthou vázolta Millerend előtt a konferencián támadt nagy nehézségeket, mert a párisi instrukciók sokszor nem feleltek meg személyes felfogásának. Genovában Franciaország érdekeinek megfelelőbb politikát is lehetett volna folytatni, mint Poincaré-é volt.

A fascisták szerepe Olaszországban.

Róma. (Eredeti távirat) Maura az olasz néppárt elnöke az olasz belpolitikai helyzetéről tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Olaszországot a fascisták nélkül katasztrófa érte volna, mert a kommunista veszedelmet ők hártották el. A fascizmusnak ma már csak átmeneti jelentősége van. A szocialista párt egysége megőrt a keresztény alapon szervezett munkás mozgalmak erősségén, amelynek tábora állandóan nő. Magyarországról kijelentette, hogy a háborus leromlást ki fogja heverni és akkor Közép-Európa politikai életének számottevő tényezője lesz.

Károlyi — Vázsonyiról

Budapest. A 8 órai újság feltűnését követően fogalkozik Károlyi Minály levelel, amelyben Károlyi kijelenti, hogy Vázsonyit azért ajánlotta a delegációba, mert Vázsonyi az a korl ellenzéknek nagy szolgálatokat tett.

Amerika résztvesz a hágal tanácskozáson.

Washington. (Eredeti távirat) Hivatalos jelentés szerint Amerika hajlandó közreműködni Európa általános gazdasági újjáépítésén és részt vesz a hágal konferencián is, ha arról a politikai kérdéseket kikapcsolják.

Borzalmas tengeri katasztrófa

Páris. (Eredeti távirat) Az Egyiptom nevű oceaójáró Indiából jövet a francia partoktól kb. száz kilométernyire összeütközött a Szajna személyszállító hajóval. Az Egyiptom lélekét kapott és hamarosan elsüllyedt személyzetéből 94 matróz és 45 utasa a vízbefut. A Szajna számos megmentett utassal ma kötött ki Brestben.

Újságírók halála.

Genova. A külföldi hírszolgálatok haláljukat akarták kifejteni azért a vendégzerető fogadtatásért, amelyben Genovában részvételük őket. Ezért Artom szenátornak a szolgálatot vezetőjének átnyújtották a konferenciára egybesereglett újságírók aláírásával ellátott albumot.

Bartók Béla Budapesten

Szombaton érkezett vissza Budapestre Bartók Béla, aki Londonban és Párisban óriási sikerrel hangversenyezett. Frankfurtban két egyfelvonásos operáját hatalmas sikerrel mutatták be. Tehetségét az angol és francia sajtó hasábos cikkekben méfatta.

Schober beszámolója

Schober osztrák kancellár az osztrák külügyi bizottság május 25-i ülésén beszámolt genovai konferenciáról.

A petroleum a világhatalom kulcsa

Páris, május 22. (A Délbácska párisi tudósítójától.) Ma már köztudomású a szövetségesek memorandumának egy paragrafusa (az oroszoknak átnyújtandó memorandum hetedik bekezdése) körül támadt incidensről és szoros összefüggéséről a petroleum kérdéssel, valamint ezen incidens által okozott benyomalmakról. Lássuk, mi a petroleum-kérdés jelenlegi helyzete és mi a tulajdonképeni oka az általános riadalomnak, amelyet ezen kérdés előtérbe nyomulása okozott. A harc a petroleumért végeredményben nem más, mint harc a világhatalomért. Mint ahogy a múlt században a hatalom az az államé volt, amely legtöbb szénrel rendelkezett, a XX. században az a nemzet lesz a leghatalmasabb, amelynek legtöbb petroleum forrása lesz. A háború bebizonyította a petroleum és termékeinek (mazut, benzín, stb.) óriási fontosságát. Verdun példának okáért, az a város, amely hónapokon keresztül állt ellen a németek leghevesebb támadásainak legkritikusabb napjaiban, csak a benzinnek köszönhette, hogy élelemmel, municióval és friss csapatokkal lett ellátva, mert más közlekedési mód, mint az automobil, nem volt az ostromolt erődrel. Az angol és amerikai seregeknek 1918-ban francia földön 100.000 teherautójuk és 4000 repülőgépjük volt használatban a franciáknak pedig 70.000 autójuk és 12.000 repülőjük, úgy hogy megtörtént, hogy a napi benzinfogyasztás 15.000 tonnára szokott. A németek a benzinhányt nagyon megsínyelték, minthogy csak a szövetséges és később a romániai petroleumra számíhattak, míg a szövetségesek Amerikából korlátlanul fedezhették szükségleteiket.

A petroleum egy termék, a tolnoi pedig a legmodernebb és leghatásosabb robbantószerkezet gyártásához szükséges. De ezeknél még fontosabb alkalmazást nyer a közlekedés és a haditengerészet terén. Lassanként a petroleum egészen ki fogja szorítani a szén használatát a hajóüzemelésnél, ami érthető is, ha összehasonlítjuk a petroleumkalória nehézségét egy ugyanolyan ürtartalmu szénmennyiség kalóriájával és tekintetbe vesszük az óriási idő és munkamegtakarítást a petroleumüzemelésre berendezett hajóknál úgy a beraktározásnál, szállításnál, mint a kazánok fűtésénél. Amíg a nagy tengeri hajók szénrel való fűtésére több száz ember volt szükséges, a modern, olajüzemelésre berendezett kazánokhoz egy két tucat munkás elegendő. Egy Diesel-motorral felszerelt hajó 57 napig folytathatja szakadatlanul útját, míg a szénüzemelésrel legfeljebb 15 napig maradhat a tengeren. Ez a fő oka annak, hogy a hadiflották fokozatosan áttértek a mazuttal való fűtésre és ezért van a petroleumnak oly nagy fontossága a tengeri nagyhatalmakra nézve. Ha Anglia meg akarja tartani tengeri szupremáciáját, biztosítani kell magának dus petroleumforrásokat a világ minden táján. Aki figyelemmel kísérté az angol gyarmatpolitikát az utolsó évtizedekben és különösen az utolsó években, az észrevehette, hogy a praktikus angolok idejében megértették a petroleum életbevágó fontosságát. Céludatos politikájuknak máris megvan az eredménye, hogy a világ petroleumforrásainak legnagyobb részét hatalmukba ejtették, vagy ellenőrzésük alá helyezték. Az eszközök, amelyeket az angol kormány a petroleum világmonopóliumának megszerzésére a következőket veszi igénybe:

1. Az idegen alattvalóknak megadja a brit szigeteken, gyarmatokon és protektorátusai alatt álló területeken a petroleum kizárólagos jogát.
2. Az állam közvetlenül részt vesz az olajtársaságok igazgatásában és részvénytökéjében. (Az Angol Persian Oil Company, amely az angol hadiflotta szükségleteit fedezli, részvényei közül az állam öt millió font értékű részvényével bír.)
3. Az angol tartományok és alattvalóknak megadja, hogy kőolajforrásokat vagy részvényeket idegen állampolgároknak adják el.

A flotta tervszerű átépítése mellett az angol kormány nagy mennyiségű petroleumszállító hajókat (tankeket) épített. A most épülő hajókkal Angliának nemcsak 64 petroleumszállító hajója lesz 416.650 tonna ürtartalommal, amelyhez hozzá kell számítani a Domi-

nionok hajóit 11.600 tonnával. Ezzel szemben Amerikának és Japánnak csak 7-7 clasterna hajója van és a franciáknak csak hat. Eddig az egyesített Royal Dutch Shell Oroszország forrásainak 30 százalékát ejtette hatalmába. Ezenkívül vagy husz angol társaság dolgozik Oroszország és a világ különböző részein. A bolsevisták rombolásával dacára Baku petroleumtermése havonként 25.000 tonna és Grosnyé 120.000 tonna. A Royal Dutch Shell évente körülbelül 10 millió tonna petroleumot értékesít. Az Anglo-Persian és a Burmah Oil társaságok pedig Indiában, Perzsiában, Mezopotámiában és Birmanában működnek. Ezenkívül Amerikában (Kalifornia, Nklahoma, Texas, Venezuela, Trinidad, Mexikó vidékén) is nagy érdekeltségük van.

Az egyetlen nagyhatalom, amely eddig lépést tartott Angolországgal a petroleumforrások kiaknázásában, az amerikai Egyesült Államok. A Rockefeller által megalapított Standard Oil Company 29 társaságból áll és jelenleg a világtermelés 62 százalékát ellenőrzi, de források, amelyek különösen Mexikóban és a dél-amerikai államokban fekszenek, klapadójában

vannak. A Standard Oil készletei 15-20 év múlva ki fognak merülni. Ezért kell új források után néznie és ezért nem hagyhatja szó nélkül Anglia mohóságát az orosz források megszerzésénél.

A nagyhatalmak, különösen Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország között tehát egy új verseny indul meg, melynek mozgató ereje, egyáltalán célja a világ petroleumforrásainak birtoka. A világpolitikát irányító szempontok közé egy új fogalom lép és az: a petroleum. Államok csoportosulása, régi szövetségek felbontása és újaknak megkötése a jövőben aszerint történik, hogy a petroleum források megosztásával az érdekek mennyiben egyeztetethetők össze.

Minthogy az oly fontos petroleumkérdésben Amerika osztja a francia-belga álláspontot, e három állam között bizonyos közlekedés állana elő. Angolország pedig a német-orosz bolsevista blokk felé orientálódna. Ennek az új erőfelosztásnak — ha egyáltalában bekövetkezik — a következményei kizárhatatlanok.

Németország szerződést kötött az angorai kormánnyal

Bécs. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) Diplomáciai körökben vett értesülés szerint Németország tióiban szerződést kötött az angorai kormánnyal. Németország e lépésével tulajdonképen hű maradt Genuában megkötött politikájához és a kemalista kormánnyal kötött szerződése logikus következménye az orosz-német szerződésnek. Németország Európában meglehetősen elszigetelten áll és ezért Keleten, olyan állam határain belül keres kereskedelmi piacot, amelyek éppen úgy a győztes hatalmak bojkottja alatt selylődnék, mint Oroszország. A német-török szerződés megkötésével tehát már egy igen tekintélyes blokk alakult meg, amely a nyugati hatalmak által kiátkozott Németországból, a bolsevista Oroszországból és a békét el nem ismerő és az ellen tovább harcoló kemalista kormányból

áll. A német-török szerződés ma még nem bír nagy fontossággal Németországra nézve. A török kormány ma még háborút visel, bojkott alatt áll és így a német iparnak és német kereskedelemnek nincsen módjában a terepet kibővíteni. Bizonyos azonban, hogy az angorai előbb-utóbb revizió alá fogja venni a sévres békeszerződést és kénytelen lesz Törökország igényeit elismerni. Ha ez megtörténik, úgy a német ipar és kereskedelem részére szabad lesz az út és mivel a megkötött szerződéssel a török kormány Németországnak a lehető legnagyobb kedvezményeket biztosítja, Törökország is Németország érdekkörébe fog kerülni. Eppen ezért a török-Német szerződésnek igen nagy közgazdasági és világpolitikai fontossága van.

Szlovenszkóban a magyarok irányítják a politikát

A cseh sajtó a magyar politika tulsúlyáról — A németek és a tótok a magyarság felé orientálódnak

Kassa, május 22. A szlovenszkói (Régi Felsőmagyarsország) politikai viszonyaira fölötté jellemzőek azok a sajtóközlemények, amelyekben a cseh lapok megállapítják, hogy a szlovenszkói magyarság domináló szerepet játszik a Felvidék politikai mozgalmában.

Igy a Venkov pénteki számában vezércikkben foglalkozik a szlovenszkói magyarság politikai hegemóniájával. A cikk szerint a szlovák néppárt azon terve, hogy küldöttséget meneszt Genuába s a magyar keresztényszocialistákkal való megegyezésre készültlen bizonyítéka annak hogy a szlovenszkói magyarság politikai befolyás oly nagymérvű, hogy nemcsak a németiség, de a legnagyobb szlovák pártok egyike is teljesen magyar politikát folytat.

A szlovenszkói németiség szerinte teljesen a magyarság politikai befolyása alatt áll. Pozsonyban épp úgy, mint a Szepességben. Amde nemcsak a németeknek tapasztatható ez a magyar politikai befolyás, hanem a szlovákság jelen ékeny részénél is és pedig a néppártnál s a keresztényszocialista part szlovák frakciójánál. A németiségnél, írja tovább a Venkov, ezt a befolyást érthetővé teszi a két nemzetiség érdekközössége s az a körülmény, hogy fajoknak ugyanazt a magyar politikát folytatják Cseh és Morvaországban. Más azonban a helyzet a szlovákokénál. A magyar orientáció eszméje tulajdonképen nem új a szlovákságnál. Az ellenreformáció elidegenítette a huszita és táborita tradíciókhoz szívesen ragaszkodó csehekétől a szlovákságot s ezzel vette kezdetét a cseh-szlovák ellentét.

Sőt Hlinkákék egysorba állnak még a magyarokkal.

A Venkovnál hevesebb módon támadja a magyar s a szlovenszkói ellenzéki politikát a cseh nemzeti demokraták organuma, a Narodna Politika, mely ugyancsak pénteki számában a vezető helyen „A szlovenszkói magyar ellenzéki politika” cím alatt a következőket írja:

A magyarság a forradalom óta heves ellenzéki álláspontot foglal el a csehszlovák köztársasággal szemben s a nem magyar körökben is igen sok szövetségesre talált.

Nyilvánvaló az a tendencia, hogy a szlovenszkói adminisztrációt oly elemekkel töltsék meg, akik a csehszlovák köztársaságot szobafalták s most, hogy meggyőződtek annak tartésságáról, saját intencióik érdekében akarják ezt kihasználni.

A magyar politikusok egész nyíltan beszélnek a magyar, német és szlovák egységes frontról, s arra törekszenek, hogy a szlovák autonómia révén egyenjogúságot várjanak a három nemzetiség részére.

Míg lent ezerféle titkos módon szervezik katonai erejüket a magyarok. Szlovenszkón az egyes politikai pártokban elhelyezett bizalmiférfikkal dolgoznak s ily módon készítik elő alkalmas időben nemcsak a magyarság, de a németiség s a szlovákság egy részének egységes frontját.

APOLLO MOZGÓ: Fejnélküli lovas, II. rész. Főszerepben: HARRY PIEL

HIREK

— Az ünnepélyt rendező bizottság felkéri az összes társadalmi sport egyesületeket stb., hogy azok tagjait közül szívesen öhajtanak, vagy a rendezésben résztvenni azok nevelt a főispáni hivatalban közöljék.

— **Haza utaztak a delegációk Genovából.** A Délbácskának jelentik: A német delegáció tegnap délután visszaérkezett Berlinbe. A jugoszláv delegációt ma várják Beogradba. A francia delegációnak Párisba való visszaférkezése után Barthou kihallgatáson jelent meg Millerandnál.

— **A Kath. Kőr vezetősége szívesen felkéri munkedvelőit, hogy ma délután 6 órakor a kőr helyiségeiben megjelenni szíveskedjenek.**

— **Betörés.** Vasárnap este betörték Kola Ferenc hajóálmási főnök Szubotica utca 15. szám alatti lakására. A betörők feltörték az íróasztal fiókját, s onnét kb. 1000 dinár készpénzt és értékes iratokat emeltek el. Elloptak a szobából még néhány ruhadarabot is. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Lloyd George Londonban.** A Délbácskának jelentik: Lloyd George vasárnap Londonba érkezett.

— **A bécsi fémmunkások bérharca.** Bécsből jelentik a Délbácskának: A vas- és fémmunkások szövetsége értesítette a fémmunkások szövetség titkárságát, hogy az újonnan megállapított fokozatos drágasági pótlékot nem adják meg, egyben kéri a munkásszövetséget, hogy a kérdést újabb tárgyalásokon rendezzék, különben újabb munkáselbocsátásra, üzemmunkabeszűntetésre kerülne a sor. A mostani bérendszert mellől a gyárosok szövetsége számára minden munkalehetőség megszűnik.

— **Nyolc millió embert fog élelmezni az amerikai segélyakció.** Washingtonból jelentik: Az amerikai segélyakció, mely már évek óta végül ádásos munkáját és az ehhez költött költségeit le maga irányában soha le nem roható hálóra, humánus tevékenységét most még nagyobb mértékben öhajtja folytatni. Az akció vezetősége ugyanis elhatározta, hogy ezennel nemcsak gyermekeket, hanem felnőtteket is élelmezni fog. A humánus egyesületnek annyi élelmiszer áll rendelkezésére, hogy számlálása szerint öt millió felnőttet és három millió gyermeket képes lesz élelmezni.

— **A német szocialista sajtó Vilmos excsászár segélyezése ellen.** Berlinből jelentik: Az országban néhány nap óta az a hír tartja magát, hogy a német kormány két millió márkát szándékosan küldeni Vilmos excsászárnak. A szocialista sajtó ezen hírről kapcsolatban kikel a kormány szándéka ellen és azt írja, hogy a kormány ezen elhatározásával szembehelyezkedik a régebbi pénzügyi kormányzat határozataival.

— **A magyar kormány kártérítést kér Ausztriától az elbocsátott jegyzők miatt.** Bécsből jelentik: A magyar követség jegyzékben tiltakozott az osztrák kormánytól a Burgenlandból kintasított jegyzők ügyében s rámutat arra, hogy az osztrák kormány ezelő intézkedése ellenkéri a velencei szerződésel. A jegyzéket azzal végül, hogyha az osztrák kormány a sérelmet nem orvosolja, a magyar kormány anyagi kártérítést igényel.

— **A budapesti francia misszió tagjainak halálos balesete.** Budapestről jelentik: Kerepes mellett a budapesti francia misszió néhány tagját halálos autóbaleset érte. A misszió nyolc tagja az autón sétakocsiként tett és midőn a gépkocsi Kerepes község közepébe ért, az országút egy hirtelen kanyargójánál a kocsi nekiment egy korlátnak, mellyel az országút javítás miatt az út el volt zárva. Az autó oly erővel ment neki a korlátul szolgáló hatalmas gerendának, hogy a gépkocsi nyolc utasa közül ketten azonnal meghaltak, néhányan pedig súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a kocsi vezető későn vette észre a korlátot és a kocsi nem tudta azonnal megállítani, mert fékje rossz volt.

A Vojvodina nászajándéka a királynak

Szlepcevic főispán tárgyalásai Beogradban — Csütörtökön lesz a főispánok és polgármesterek értekezlete Szubotican

(Saját tud.) A király nászajándéka ügyében még mindig nem jutottak teljes meg egyezésre a Vojvodina főispánjai és polgármesterei. A múlt szombaton Novisadon megtartott értekezleten elhatározták, hogy Szlepcevic Milán főispán Beogradban fog tárgyalni az udvarnagyi hivattal az ajándék ügyében és a tárgyalás eredményéről a május 20-án Szubotican megtartandó polgármesterei értekezleten fog beszámolni. Ezt az értekezletet azonban nem tarthatták meg és elhalasztották május 25-re.

Csütörtökön fognak tehát összeülni Szubotican a Vojvodina polgármesterei és főispánjai, hogy a nászajándék ügyében végleges határozatot hozzanak. Szlepcevic Milán novisadi főispán be fog számolni tárgyalásának eredményéről, amelynek alapján azután véglegesen határoznak a nászajándék ügyében.

A Vojvodina főispánjai között nem volt meg a teljes összhang az ajándék ügyében. Így Bács-B drog vármegye külön ajándékot akart vásárolni a királynak az esküvő alkalmából. Szlepcevic főispán beogradi tárgya-

lással alkalmával azonban a főudvarnagyi hivattal a Vojvodina ajándékára vonatkozólag azt ajánlotta, hogy

a nászajándékot a Vojvodina összes városai és Bácsmegeye is közösen vásárolják meg.

Ezáltal tehát Bácsmegeye külön akciója tárgyalanná vált.

Azokban magára az ajándékre vonatkozólag is eltérők voltak a vélemények a polgármesterek és főispánok között. Egy részük birtokeket akart felajánlani a királynak, más részük pedig ékszert. Szlepcevic Milán főispán beogradi tárgyalásai ezt a kérdést is tisztázták. A főudvarnagyi hivatal véleménye szerint

a nászajándék nem lehet valamilyen sequestrált birtoke, hanem csak értékes mühenek.

A csütörtöki szubotical értekezlet Szlepcevic főispán referátuma alapján fog határozni és két főispánt küldeni a nászajándék bevásárlására.

— **A budapesti minlavásár.** A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 1922. június hó 16—27 ig rendezi a budapesti Városliget Iparcsarnokban és a mellette épült új csarnokban az 1922. évi (XIII) Budapesti Áruminta Vásárt. A Budapesti Áruminta Vásár szakmái 12 főcsoportra oslanak, még pedig: 1. Üveg, porcellán-, majolika- és agyagipar, 2. P. pír, írószer- és grafikai ipar, 3. Textil- és bőripar, 4. Noricbergi díszmű-, jáékáru- és falpar, 5. Vegyszert-, gyógyszer- és kozmetikai ipar, 6. Cipőipar, 7. Iparművészet, 8. Élelmiszeripar, 9. Butor- és kosáripar, 10. Apró vas- és fémáru-, 10/b. Vas- és fémáru, műszaki- és elektrotechnikai ipar, mezőgazdasági cikkek, 11. Közlekedési eszközök ipara, 12. Építőipar. Budapest fővárosba érkező hazai és külföldi kereskedők, iparosok és érdeklődők elszállásolásáról Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (Harisbazar 1. felemelet 2. Telefon 2-54) gondoskodik. Tolmácsok az érdeklődőknek a vásár területén lévő igazgatóságok irodáiban állnak rendelkezésre. Utazási, utlevél-látványozási s az Árumintavásárral kapcsolatos egyéb ügyekben a m. kir. Árumintavásár Hivatal igazgatója, Dr. Szilágyi Géza ur (Beograd, Srachinica bana 43.) ad felvilágosítást d. u. 4—6 ig.

— **Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának az Uj Időknek 21. számába elbeszélést Mely Tamás, érdekes riportot Szimreccányi Anna, regényt Csahó Kálmán, verset Környel Zoltán, társadalmi tanulmányt Herczeg Ferenc írt. Közli ezenkívül az Uj Idők Hermann Wagner érdekes elbeszélést, a Szerelmes játékot, Dobosi Pécsi Mária finom irodalmi cikkét, Pierre Benoit szenzációs regényét A Sörtő-t. Számos színházi, művészeti és egyéb időszerű kép díszíti ezt a gazdag számot, amelyet ma-taóul ingyen küld el a kiadóhivatal mindenki-nek aki kéri. Az Uj Idők előfizetési díja negyedévre 25 dinár, mely összeget a Magyar Általános Hitelbank szubotical fiókja útján lehet átutalni. Kiadóhivatal Budapest VI. Andrassy ut 16.**

— **Stinnes hajókat épít.** Hamburgból jelentik: A Stinnes társaság legújabb hajóját óriási közönség, a birodalmi elnök és Stinnes jelenlétében a napokban bocsátották vízre, mely alkalommal több beszéd is gazott el. A hajót „Karl Liebknecht” munkásvezérrel keresztelték el.

— **Égő folyó.** Londonból jelentik: A berdeeni szeszgyárban tüzvész támadt, mely alkalommal egy és negyedmillió liter whisky is eléget. Nehogy a tüzvész a többi tartályokra is áttérjedjen és esetleg robbanást idézzen elő, a whiskyt a Spey folyóba eresztették, mely a viz tetején uszva meggyulladt, míáltal a Spey egy égő folyó képét nyújtotta. A gyár vesztesége negyedmillió font sterling.

— **Kraszin német követ.** A Délbácskának jelentik Berlinből: Az orosz szovjetkormány Kraszin német nagykövetté nevezte ki.

— **Korfanti — sziléziai vajda.** A Délbácskának jelentik: A lengyel kormány Korfantinak, az ismert felkelő vezérnek felajánlotta a „sziléziai vajda” tisztséget.

— **A lengyel szocialisták javaslatot terjesztenek a parlament elé Keleigalicia területi autonómiájáról**

— **A budapesti csontvázüzérkedés.** A Délbácskának jelentik Budapestről: A budapesti csontvázüzérkedés ügyében megindult nyomozás most újabb adatokkal bővült. A rendőrség őrizet alatt tartja Rák Ferenc napszámot, akinek lakásán egy dobozban emberi csontokat találtak. Rák vallomásaiban elmondotta, hogy a csontokat „ajándékta” kapta és azokból szivarszálkákat akart gyártani. A rendőrség most azt kutatja, hogy az eset összefüggésében áll-e az anatómiai intézeti csontvázlopással.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár
Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján
EREDETI TŐZSZEI ÁRFOLYAMON
a legkulánsabban teljesít.

Magyar német
gyors és gépirónót
aki szerbül is tud, jó fizetéssel felvesz az
Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár R. T. Novisad

SPORT

Roválvezető: Nemes Károly.

* Beograd—Novisad 1:0 (0:0) Bró: Veljkovics. A novisadi csapat bántóan felületes fogadtatása. — Kétúró formában a novisadi fiúk. — Heves és nyílt küzdelem az utolsó percig. — Két sérülés — Jó bír.

Az V. Beograd—Novisad város közötti mérkőzés magán viselte azt a kimondott balszerencsét, amely a bajnoki mérkőzések folyamán is állandóan a novisadi csapatokat üldözi. Még a legelfogultabb szövetségi vezetők is elismerik 2-3 goaldifferenciájú novisadi fölébbséget. A körülbelül 2000 főre rugó községet is magával ragadta végül a novisadi fiúk játéka és a mérkőzés vége felé már minden akcióját megtapsolta. A mérkőzésen látottak után az 1:0 az eredményei, ha nem is lehetünk megelégedve, annyit azonban elérünk, hogy megváltoztatták azt a bántóan fölényes hangot, amelyre rólunk Beogradban beszélték.

As utolsó. Reggel 7 óra 30 perckor indult utnak a válogatott csapat egy nagyobb számú lelkesítő és a ha ezazó lányok tiszteletében. A fiukon látható volt, hogy mindnyájan dühököltek a beogradi játéktól. Nyíltan reagáltak a beogradi csapat közhöz ismerettségétől összeállítását. És talán ez volt az oka, hogy football csapatoknál szokottan csendesen múlt el az uázás, kivéve Bertók szép csengő hangját, amely mindig hallható volt. A kis Davidovác is többször próbálta használni mutatójával a térséget szórakoztatni de sikert inkább a társaságnál aratott.

A mérkőzés előtt. Megérkezvén Beogradba, a szövetség részéről egyáltalán nem várta senki a csapatot. Simovics szövetségi prókátor zavarában az egyik házba fogadták urhoz fordult tanácsért, ki **valószínűleg** az alszövetség tagja volt. Aóban ez az ur is csak annyit tudott mondani, hogy csatlájanak az urak amit akarunk és számítsa fel. (Azt elfelejtette Simovics ur megkérdeni, hogy kiket.) Elindult ki merre látott. A már többször Beogradban járt játékosok elvezették a tervszágot a „Hotel Kraljevina” ba, ahol megvárakoztak a klubcsapatok. Itt sem látták a csapatról semmit, de azért ott maradtak a csomagok. Az ebédet 4 különböző helyen fogyasztották el a játékosok, hála a néhány ádózatok klubembereinek. Senki nem tördölt a vendégcsapattal, egy lézengetez cél nélkül ideoda a játékosok, mint a a a dítlan juhok. Ennek többet nem szabad elfordulni, mert nem fognak többé játékos találni, aki lelkesedni fog a búske „válogatott” címre. Egy válogatott csapatot, még ha novisadi is, másképp kell kezelni mint egy „közönséges” klubcsapatot, mert ilyen körülmények között még az utóbbi is meg fogja gondolni, hogy el negye Beog a tba 3 órára gyülekeztek a társasok az öltözőre kijelölt helyen. Ekkor megváltozott a játékosok hangulata a féltékenységet a keseredés váltotta fel. A mindenütt hallott 8-10:0 as tippek igen bántották a fiukat, ehhez járult még a rossz koszt és a tapasztaltabbak megíjolták hogy ma jó fog a csapat játszani — Később közönség volt még a pályán midőn megjelent a kék-feke'te inges a novisadi csapat, de hangos tapssal köszöntötték őket. Mint egy 20 percig rúdolodtak már s az ellenfél még mindig nem mutatkozott. Közben Bertók egy törő üvegbe esett és egy 10 centis mély vágást kapott térdén melyet orvos kötött be. A fiúk fényesen lőtek egy kapura, S vic, Bence, Lerch, 18-20 méteres lövéssel védhetlenül mentek egymásután Nemes kapujába. Ekkor már alább hagyott a 10:0 már csak hármát-négyet jósoltak.

A játék lefolyása. Végre megjelent két piros fekete dresszes begradi játékos, utána a többi és felhangzott a bírójaja. Simity és Nemes vesznek ki. A szerencse az utóbbinak kedvez és a novisadi csapat sáppai, szélei hátban áll fel. — Mahek kezdő rugása után a halfok Bertókhoz küldik a labdát, ki lefut, de centerét Rodac védi. A 2. percben Porobly kornerét melyből egy második származik. A begradi támadások csak a bekekéig jutnak. Az 5. percben egy Weisz I. által rosszul ruot ába Mahekhoz került ki azt a kifutó kapus

feje felett, fölé lövi. Lerch három emberen át dribblizva remek helyzetbe hozza Bencét, ki azonban offsideon áll. Szász vezet több támadást de Savics mindig elkésti a beadásokat. Weisz II megsérül és kiáll, helyére Bertók megy, de így is támad a novisadi csapat. Weisz beáll, de egy perc múlva már Gaspárt veszik ki. Ismét Bertók helyettesíti igen jól. Mahek két három lövése a kapus kezében múlik ki. Boró több helyzetet elhamarkodik de Bence revansája a novisadi csapatot. Gaspár visszatérése megszünteti a begradiak támadását. A 27 percben Mahek egy lapos hosszú passzá Weisz I. elhibázta és a jobb-szélső Boró már a kapu előtt is áll a labdával, Gaspár még meg akarja húszítani a lövés-helyzetet, de már késő az és lövés vájáról a kapuba pattan, 1:0. — Az eredmény nem veszi kedvet a csapatnak, sőt remek tempóval folyomálnak Malencsics kapuja elé és négy korner érnek el. Hol a három belső csatár, hol meg a két szélső játékosnak tetészűk szerint a begradi védelemmel, de Malencsics mindeit for. Az utolsó öt percben Savics egy gyönyörű lövése és Bence „todschir“-nek látszó fejese jut kapu mellé.

A II. félidőben mindenki, a most szélei helybe játszó begradi csapat fölényét várja. Ez azonban megtörik a fedezetor nagyszerű munkáján. Szitka nem lehet átmenni és csak egy tőni labdával a csatársort. Weisz II rombol, szerel, elhúzza nem érvényesül Mahek sem. Stern is ritkán hibáz, de akkor mindig korner a begradiak javára, vagy egy igen meleg helyzet a novisadi kapu előtt. Szerencsére most már biztos a következő védelem. A mérkőzés további részén a novisadi csatár sor küzdőjét látjuk Malencsics tudásával és szerencséjével. Bence három, Szász két remek helyzetet rontanak kapkodásukkal. Novisadi támadással ér véget a mérkőzés.

A csapatok. A győztes csapatról nem sok jót mondhatunk. Ilyen rosszul még beogradi csapatot nem láttunk játszani. Egyedül Mahek, Malencsics és Simity mutatnak jó, míg Porobly csak lit ott felett meg. A novisadi csapat minden embere többet nyújtott, mint amennyit vártunk. Ennek dacára nem játszott ki minden játékos teljes formáját. Gaspár jó volt és gyors, a Vardar bal szárny kevése vizeit zavart ő elhúzza. Weisz I nem játszotta ki formáját különösen rugással nem voltak a megszokottak. Stern míg ki nem felad sokat dolgozott néha Weisz II mellett is, de a feladása nagyszerűen érvényesít, passzá is okozak voltak. Weisz II feradtalan támadó játéka a legnagyobb elismerést illeti, a labdaszerzésben aóban két társa mögött maradt. Szitka az első tíz percben nagy lámpalázzal játszott, kétféle mixer bele megedte a legkifogástasabb a játékok mutatta a mezőnyben. A csatársor két legjobb embere Szász és Lerch volt fúrge morgásuk, ördögöl drilij-k megfogták az egész védelmet emellett a használható labdák tömegét juttatták társuk meyekből Bertók tudta a jobbezlet a lejobbban formázóit azokat. Bertók sérült térde és durva ellenfele dacára is a neki juttatott labdák 99 százalékat kidobta és bevá a Savics tenai-ája kifogástalan, lövéssel elsősorunk, mégsem töltheti be eredményesen a front center posztot, mert elélytelez és kénytelen. Az ősrjáéka aóban ma sokkal ocosabb volt mint eddig bármikor. Bence kifáradt bevált — a mezőnyben. A kapu előtt ismétlenül idgés, higgadtabb formájával 3 szép goal célámatott volna. Ami aóban h lévésedést és passzáékat illeti jobb balősszekedő még Beogradban sincs.

Veljkovics bírójaja ut és becsületesen végze feada a; minden enene emelt vád tudatára az szűsméve.

* Athletikai, birkózó és kerékpárversenyrendet a NAK a helyi szakszervelety. Megérte r: néző, hogy az egyesület bő csak Dr. Vilt elnök és Seosl voltak jelen. Pedig az atalei a nagyobb válogatást érdemeltene vezetőg részről. Eredmény:

100 m. síkfutás: 1. Reuk 4 m. e. 2. Fichtner skatja. 3. Gaál 9 m. e. 5. Luduló Idő 116 m.

400 m. síkfutás: handikap 1. Fichtner skatja. 2. Gaál 15 m. e. 3. Buckyer 8 m. e. Idő 58 m.

1500 m. síkfutás: 1. Kaszner. 2. Schneider. 3. Folkmann. Idő 5:37.

Súlydobás: 1. Szily 9 m 56 cm. 2. Dombly 8 m 78 cm. 3. Gaál 7 m 93 cm.

4x100 m. staféta Heves küzdelem után 1-5 az ataleiák staféta (Rehák, Schneider, Gaál, Fichtner). 2. A birkózók staféta (Uri, Belanovics, Seidl, Simon). 3. Kerékpárosok staféta. Idő 51 mp.

Távolugrás: 1. Fichtner 5:55 m. 2. Dombly 5:30 m. 3. Gaál 5:20 m.

Dúshossz: 1. Dombly 27:41 m. 2. Rehák. **Gerely:** 1. Dombly 30:70 m. 2. Szily 22:90.

3. Feidi 22:30 m. 4. Trautevill. **Erdős elnevezés:** Kerékpáros üldöző 8 induló 1. Szlavkovic. 2. Csillag. Birkózóversenyen győzött az A csoport (18 pont) a B csoport felett (16 pont).

* Makkabi II.—NAK. ifj. 1:0 Mindössze 18 percig tartott a mérkőzés mert Szász bíró a Makkabi football szakszerveletének vezetője megírtott egy játékos megjelgyezésén és lefújta a játékot. A tizennyo perc alatt a NAK. ifjúsági csapata kapujához szögezte ellenfelet és két remek goal is rugott melyet azonban Szász nem akceptált, viszont egy 15 méteres offside-ről elégedett Makkabi támadásból származó goalt megadott. Ha a mérkőzést végig játékos a Makkabi, — 12 embere dacára is — 4-5 goal arányú győzelemet szenved.

* NAK—OSKV. 0:0 Bró: Struhia. A NAK 6 az OSKV 3 tanulókkal játszott. Fegyelméletlen duva játék. A NAK két 11-est elhárított. Ösrít és Róvát kiállította a bíró.

* NAK II.—OSKV II 2:1.

* Z gráb Grac 2:0

* Teniszbajnokság. Párisból távtraktózik a D labcskákat, hogy a teniszbajnokságért tanott bússzáll mérkőzésben a francia Cnochet megverte Mitut a román bajnokot.

Budapesti eredmények.

* Nemzetközi mérkőzés. FTC—Rapid 2:0 (1:0) A nagy érdeklődéssel várt két régi rivális találkozója a zöld-fehérek győzelmét hozta. A mérkőzést Rapid kezdte heves támadásokkal és már az első percben goaltal fenyegetett az FTC kapuját. Amelí hibás helyezkedése révén. Eután az FTC új öszszállítású csatársora kezd akciót, amely azonban eredménytelenül vézódik. Majd ismét Rapid küzdőjét néhány támadást Kutban Ur dí-Brada áter révén, de a védelem leszereli őket. Ismét FTC veszi át a vezetést és Schwarz a 34. percben 20 méteres védhe ellen övésével megszerzi a vezető goalt. A második félidőben Rapid küzdőjét a legvénlítésért FTC védelme meglulítja. A 26. percben Patakit a tizenhatoson belül fustohák, a bíró 11-est íté, amit Rapid nem akar elfogadni és leve ut a pályáról. Tíz perc múlva a Rapid visszatér és Hungler II tizenegyesből goalt rut. Schiller bírójajegén vezette a mérkőzést.

* I. osztályu bajnoki mérkőzések. MTK—III ker. TVE 2:1 0:1. MTK O. tá nékül játszott. A vezetőgoal a III kerületiek rugták Molnár révén. A III kerületiek kapusa Neuhaus orilláltsa védett.

* UTE—MAC 2:0 (1:0) UTE erős küzdelem után gó. Az első goal indokolatlan tizenegyesből esett.

* Vasas—TTC 3:2 (1:0) A két kiesésre itélt csapat erősen küdött a győzelemért.

* BTC—Törekvés 2:1 (2:1) A győztes BTC biztosította benmaradását az első játékyban.

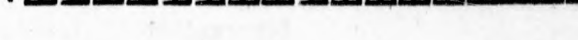
* KAC VII. ker. SC 0:0 (0:0)

* II. osztály MAFK—33FC 3:0 (3:0) BEAC—USE 6:1 (1:0). A bírónak hit favoriton a szeazlyes egyetemi csapat váratlan gáleránnyal győzött.

Philatelisták részére.

Schaubek illusztrált bélyeg-album számos értékes bélyeggel együtt elad. Megtekinthető 3 1/2 — 4 1/2 óra között
Örmény Páternál, Alex. Kralj u. 45.

* Athletika. Az országos atletikai verseny a Budapesti (budai) Torna Egyesület rendezésében vasárnap délután zajlott le. Eredmények 100 m. síkfutás (előnyverseny): 1. Vogel (KHOE) 11.2 mp. Helyőri magassugrás Nontó János (BBTE) 147 cm. Salgódobás Vállay Frigyes 1335 cm. 110 m. gátfutás (előnyverseny) Párpóki Gyula (MAC) 167 mp. 1000 m. előnyverseny Koszta Gyula (MTK) 25 m. e. 2 perc 35.3 mp. Magassugrás Gáspár Jenő (BBTE) 184 cm. 200 m. síkfutás Kurucz Lajos (MTK) 23.3 mp. Távolugrás Petrasovszki Leo (MAC) 652 cm; dobókő s'á'á a 1. MAC csapata 3 p. 39 mp.; a 12 méter hátránnyal induló Benedek (MAC) szenzációs futásával (800 m. 1 p. 58 mp.) megnyeri a versenyt.

Poloskát
csak „CIMESTUS”-szal írson!
Kapható: a „SOA” illatszertárban.

Tőzsde

Beograd, május 22. Francia frank —, dollár —, osztrák korona —, Csehszlovák korona —, lei 51, léva —, London 302, Páris 615, Newyork 67, Genf —, Milánó 357, Róma —, Prága —, Berlin 23 15, Bécs 071, Bukarest 49, Budapest —, Szaloniki —, Szófia —. Ideges hangulat. Nagykereslet nyugati devizákban.

Zagreb, május 22. Dollár —, frank —, lira —, Csehszlovák korona —, Newyork 68—68 50 Páris 614—623, Prága —, Berlin 23—, London 305—306, Milánó 354—357, Bécs 072, Róma —, Budapest —.

Zürich, május 20. Zárta. Berlin 168 (174), Hollandia 204 (—), Newyork 524 50 (524 50), London 2334 (2335), Páris 47 25 (47 52), Milánó 26 82 (26 95), Prága 997 50 (997 50), Zagreb 186 (85), Budapest 63 (65), Varsó 13 (13), Bécs 5 25 (5 25), bélyegezett osztrák korona 5 50 (5 50).

— **Novisadi terménnytőzsde.** Buza bácskai kötés 380, szerémi kínálat 280, kötés 375, szlavóniai kínálat 290, kötés 281 87. Tengeri, bácskai kereslet 270, kötés 288 5—277 5 bánati kötés 278 75. Liszt rullás kínálat 537 5, kötés 537 5, főző kínálat 512 5, kenyér kínálat 475. Szalonai sovja ab Bánát 1900

Kérdezze

meg házi orvosát és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítő szernek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Sebek és sérülések kimosására, a betegágyon való fertőtlenítésre, hölgyek intim toilettjéhez legjobban szer a

1—2 százalékos oldatban. A Lysoform évtizedek óta bevált, tudományosan megvizsgált fertőtlenítő szer. Kapható használati utasítással minden gyógyszerárban és drogueriában. Főelárusító Jugoszlávia területére:

JUSOPHARMACIA D. D. Zagreb,
Prilaz 12.
Viszonteladókknak magas engedély. (Kérjen ajánlatot!)

LEGUJABB

Az elpusztított német hadianyag.

Berlin. (Eredeti távira). Németországban a következő hadianyagot pusztítják el: 80millió kilencszázötven ezer puská, százötven ezer gépfegyver, ötven ezer ágyú, 29 bombavető, huszonnyolc ezer ágyútalp, harmincmillió tüérségi lövedék, tízenhárommillió kézigránát, négyszázhetvenmillió puskagolyó, tízennégyezer repülőgép és huszonnyolc ezer repülőgépmotor. A hadianyagok elpusztítását a nyáron folytatják.

Megkezdtek a magyar—osztrák gazdasági tárgyalásokat.

Bécs. (Eredeti távirat). Ma kezdődtek a magyar—osztrák gazdasági szerződésére irányuló rekompenzációs tárgyalások. Illetékes osztrák körökben hiszik, hogy a tárgyalások eredményre vezetnek, mert a két kormányelnöknek sikerült eddig az összes fölmerült nehézségeket kiküszöböltetni. A magyar kormány Bécsen keresztül nyugat felé keres gazdasági összeköttetést.

Ausztria viszont közellátásában nehezen nélkülözheti a magyar exportot. Magyar nyilatkozatok szerint a tárgyalások várható eredményét egyelőre lehetetlen megállapítani. Magyar részről mindent elkövetnek, hogy a nehézségek kiküszöböltessenek, de a súlyos jövőélel terhek miatt Magyarországnak szorosan szem előtt kell tartania egyéni érdekeit.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

Négy polgárit végzett **ÁRVA LEÁNY** állást keres nagyobb gyermekek mellé avagy házikisasszonynak. Cím a kiadóban. 2910-1-2

MOSÓNÓ elvállal ruhamosást a saját lakásán. Zsólyom Imréné Kőlcsey-utca 20. 1—1

Szent István-utca 26. számú

ház kerttel

szabad kézből azonnal eladó. Egy lakás azonnal átvehető. — Bővebbet **Szabó Jánosnál** Pirosi-u. 55. 2823 3

APOLLO MOZGÓ

MÁJUS 23

Fejnélküli lovas.

Főszerepben: HARRY PIEL.
II rész.

Kovácsszén, kátrány,

horganyozott vaslemezek, fémhábog kettősretű, négyesretű és magasalaku, Winterszekértengelyek és rudvasak nagy tételben raktárra érkeztek

Kuszli Gyula vaskereskedő
Novisad, Temerini-utca 8. :-: Telefon: 350.

Német 2895-2-7
levelező (nő)-t
keres azonnali belépésre novisadi cég.
Cím a kiadóhivatalban.

Több jókarban levő 2846—0
Stráfkocsi
azonnal eladó
KRUMESZ PÁL
szállítónál Futoška ulica 82. sz. alatt.

A Vojvodinai Mészáros és Hentes Egyesület Novisad.
Árlejtés. F. hó 26-án délután 3 órakor nyilvános árlejtés útján cca. 200 db. marhabőr és cca. 600 db. orjubőr kerül eladásra.
Marhabőr 80% Schweizer. Borjubőr fej nélküli rövid lábú. :-: Testületi ár.
Megtérítési hely, ahol a vételi feltételek is megtehetőek a novisadi közvégtőlhidra. (2901-2-2)

Egy segéd és egy jó házból való fiu tanoncoknak felvétetik.

Gausz János fűszerkereskedőnél Futaki-ut 88. szám. 2889-2 3

Egy nagy spanyolfal

(összegöngyölíthető) bar. a diófa, 2 m. magas, 4 m. széles, 1 nyereg, 2 nagy keményfa láda, tűzbiztos benzin kannák és 1 használt szivattyus kut eladó. Temerini u. 6. 2907-1-2

!
Készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindenemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG
könyvnyomdában Kovács, Szabadságtér 1. szám alatt (a róm. kátholikus templommal szemben). — Telefon 98.